

ပြသန်းစာဉ်

စားတောင်ကို ကျော်၍

ဖိုးပင်လေ့ကို ဖြောင့်မတ်

သတ္တမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခြင်း အမှာ

‘ဓားတောင်’ ဝတ္ထုကို ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ရေးသားပြီး ထိုနှစ် တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည် ။ ယခုဆိုလျှင် အနှစ်နှစ်ဆယ် တင်းတင်းပြည့်လေပြီ။

‘ဓားတောင်’ သည် ကျွန်တော့် စာရေးသက်တမ်းတွင် အမြန်ဆုံး၊ ကျွန်တော် အကြိုက်ဆုံး၊ အငြင်းပွားရဆုံး၊ အအောင်မြင်ဆုံး ဝတ္ထု ဖြစ်သည် ဟု ပြောရမည်ထင်သည် ။

အမြန်ဆုံးဟု ဆိုခြင်းမှာ ကျွန်တော်သည် ထိုဝတ္ထုကို ၁၇ ရက်အတွင်းတွင် အပြီးရေးသားခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည် ။

အ ကြို က် ဆုံး ဆို ရ ခြ ခ်း မှာ ရင်ခုန်သံမြန်နေတုန်း ရေးလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်သည် ။

ပင်လယ်တွင် နှစ်ရှည်လများ နေထိုင်ခဲ့ရစဉ်က ကျွန်တော် ခံစားခဲ့ရသော အတွေ့အကြုံများကို ခံစား၍ ရေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည် ။

အငြင်းပွားရဆုံးဟု ဆိုရခြင်းမှာ အချို့ဝတ္ထုသည် ဆိုရှယ်လစ် သရုပ်မှန်စာပေဟု ပြောပြီး အချို့က စွန့်စားခန်း ဇာတ်လမ်းသာ ဖြစ်သည် ဟု ဆိုကြသောကြောင့် ဖြစ်သည် ။

အချို့က မိုး၍ ရေးသော ဝတ္ထုဖြစ်ပြီး အချို့က ကျောင်းသုံးစာအုပ် ဖြစ်မည် ၊ ဆုရမည်ဟု ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည် ။

အချို့က စာပေအရာမြောက်သည် ဟု ဆိုပြီး အချို့က ရုပ်ပြဇာတ်လမ်းသာသာ ဖြစ်သည် ဟု ဝေဖန်ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်

။

အယူအဆအရ လက်ဝဲစွန်းမှ လည်းကောင်း၊ လက်ယာစွန်းမှ လည်းကောင်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ။

ထုတ်ဝေသူ တစ်ဦးကမူ `ဓားတောင်နှင့် ပတ်သက်သော ဝေဖန်ချက် အမျိုးမျိုးကို စုစည်းပြီး စာအုပ်တစ်အုပ်ပင် ထုတ်ဝေလိုက်သေးသည်။ ။

ကျွန်တော်သည် ထိုဝေဖန်ချက်များကို တစ်ခွန်းမျှ တုံ့ပြန်ခြင်းမပြုခဲ့ပါ။ စာရေးဆရာ တစ်ယောက်၏ စာတစ်ပုဒ်နှင့် ပတ်သက်၍ လူတိုင်းတွင် ကွဲလွဲပိုင်ခွင့်၊ ဝေဖန်ပိုင်ခွင့် ရှိသည် ဟု ယူဆသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ။ စာတစ်ပုဒ်ကောင်း မကောင်း၊ စာပေအရာ မြောက်မမြောက်ကို အချိန်က ဆုံးဖြတ်မည်။ ။ သမိုင်းက ဆုံးဖြတ်မည် ဆိုသည့် အချက်ကို အလေးအနက် ယုံကြည်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ။

အအောင်မြင်ဆုံးဟု ပြောရခြင်းမှာ ကျွန်တော့်စာအုပ်သည် အနှစ်နှစ် ဆယ်အတွင်း အကြိမ်ကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခဲ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ။

စာဖတ်သူများက ကျွန်တော့်အား `ဓားတောင်´ ကို ဆက်ရေးရန် တိုက်တွန်းကြပါသည်။ ။ အချို့ သူတို့ ကိုယ်တိုင်ရေးပြီး ကျွန်တော့်ထံ ပို့ကြပါသည်။ ။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော် မရေးဖြစ်ခဲ့ပါ။ နောင်တွင် လည်း ဘယ်တော့မှ ရေးနိုင်မည်ဟု ကျွန်တော် မပြောနိုင်ပါ။

`ဓား တောင်´ ထဲ တွင် သရုပ်ဖော်ပြင်စေရန်အတွက် ထိုခေတ်က သုံးနှုန်းခဲ့သော ဝေါဟာရ အချို့ကို မလွဲမရှောင်သာ ထည့်သွင်း သုံးနှုန်းခဲ့ရပါသည်။ ။

ဓားတောင်သည် စာရေးဆရာ၏ ခံစားချက်၊ အတွေ့အကြုံကို

လူငယ်များ ၏ ခံစားချက်၊ အတွေ့အကြုံနှင့် ပေါင်းစပ်ကြည့်ရန် ကြိုးပမ်းချက် တစ်ခုမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ။

မြသန်းတင့်

(1-8-1993)

* * *

ပစ္စမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခြင်း အမှာ

‘ဓားတောင်ကို ကျော်၍ မီးပင်လယ်ကို ဖြတ်မည်’ ဝတ္ထုကို ၁၉၇၃ ခုနှစ် တွင် ကျွန်တော် ရေးခဲ့ပြီး ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ။ ယခု ပုံနှိပ်ခြင်းသည် ပစ္စမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ။

ကျွန်တော်သည် စာဆိုတော် ဟောပြောပွဲများ တွင် ‘ဓားတောင်’ ရေးခဲ့သည့် ကျွန်တော့် ရည်ရွယ်ချက်များကို ပြောတတ်ပါသည်။ ။ စာရေးသူတစ်ဦး၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် သူရေးသည့် စာထဲတွင် လည်း ပါပြီးသား ဖြစ်ပါသည်။ ။ သို့ရာတွင် စာရေးသူသည် ဝတ္ထုထဲတွင် သူရည်ရွယ်ချက်ကို တိုက်ရိုက်မပြောနိုင်ပါ။ ပြောခွင့်လည်း မယူသင့်ပါ။ ဇာတ်ဆောင်များမှ တစ်ဆင့် အလျဉ်းသင့်သလို ပြောသွားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ စာရေး ဆရာကချည်း သူပြောချင်တာတွေကို ပြောနေလျှင် ထိုစာသည် တရားဟောသလို ဖြစ်သွားကာ အနုပညာ ပုံသဏ္ဍာန် ပျောက်သွားတတ်ပါသည်။ ။ ထိုအခါတွင် ရသအားနည်းသွားတတ်ပါသည်။ ။ ပုံသဏ္ဍာန်ကိုချည်း သိပ်အားပြုပြန်လျှင်လည်း (အတတ်ပညာကို ပိုင်နိုင်ခြင်း မရှိလျှင်)

ကိုယ်ပြောချင်သည့် ရည်ရွယ်ချက်လည်း ဝေဝါးသွားကာ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ရည်ရွယ်ချက်ကို မရောက်ဘဲ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ အနုပညာသည် သည် ထိုအစွန်းနှစ်ဖက်ကြားထဲတွင် တည့်မတ်စွာ လျှောက်နိုင်ရန် ကြိုးစားရပါသည်။ ။

‘ဓားတောင်’ သည် ထိုသို့သော အစွန်းနှစ်ဖက်ကြားထဲတွင် တည့်မတ်စွာ လျှောက်ရန် ကြိုးစားထားသည့် အားထုတ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ။ ထိုအားထုတ်မှု အောင်မြင်ခြင်း ရှိမရှိကိုမူ စာဖတ်ပရိသတ်က ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါသည်။ ။

တော်လှန်ရေးတိုင်းသည် အလွန်ကြီးကျယ် ခမ်းနားသော “စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး” ဝတ္ထုကြီးထဲတွင် နိဂုံးနှစ်ခု ရေးခဲ့ပါသည်။ ။ ပထမနိဂုံးမှာ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းနှင့် ပတ်သက်သော နိဂုံးဖြစ်၍ ဒုတိယနိဂုံးမှာ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းနှင့် ဘာမျှမဆိုင်သော သူ့သမိုင်းအမြင်များ ဖြစ်ပါသည်။ ။ တော်လှန်ရေးတိုင်းသည် ထိုသမိုင်းအမြင်ကို ဇာတ်ဆောင်များမှ တစ်ဆင့်လည်း အလျဉ်းသင့်သလို ပြောခဲ့ပါသည်။ ။ သို့ရာတွင် သူ့ကျေနပ်အားရဟန် မတူပါ။ အနုပညာပုံသဏ္ဍာန်ကို ငဲ့ရသည့် အတွက် ထိုသို့ အကျဉ်းမျှသာ ပြောဟန်တူပါသည်။ ။ ဒုတိယနိဂုံးတွင် မူ ဇာတ်လမ်းနှင့် လုံးဝမပတ်သက်တော့ဘဲ စာရေးဆရာက သူ့အမြင်ကို တိုက်ရိုက်ပင် ပြောသွားပါသည်။ ။

ဝတ္ထု ထဲ တွင် ပြောခွင့်မရခဲ့သော စာရေးသူ၏ ထိုဝတ္ထုနှင့် ပတ်သက်သော ရည်ရွယ်ချက် အချို့ကို ယခုအမှာ တွင် ကျွန်တော် တင်ပြလိုပါသည်။ ။

ကျွန်တော်သည် ပင်လယ်တွင် အချိန်အတော်ကြာမျှ နေခဲ့ဖူးပါသည်။ ။ ပင်လယ်တွင် နေခဲ့ရစဉ်က အနစ်နာခံသော၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်သော၊

အများ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်လိုသော၊ ဖြောင့်မှန်သော လူငယ်အချို့ကို ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ သူတို့ သည် ပညာတတ်များ မဟုတ်ကြပါ။ ‘ဓားတောင်’ ဝတ္ထုတဲမှ သံချောင်းကဲ့သို့ လယ်သမားမိဘများမှ ပေါက်ဖွားလာသော ကျေးလက်လူငယ်များ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့မှာ မြို့ပြလက်လုပ်လက်စား မိဘများမှ ပေါက်ဖွားလာသော လူငယ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလူငယ်များ အကြောင်းကို ကျွန်တော် ရေးချင်ပါသည်။

ထိုအခါတွင် ကျွန်တော်သည် သူတို့ ၏ စရိုက်များ ကိုပေါင်း၍ သံချောင်းဟူသော ဇာတ်ကောင်တစ်ကောင်ကို ဖန်တီးပါသည်။ မြို့ပြမှ ပညာတတ်လူငယ်များကို ကျွန်တော် တွေ့ပါသည်။ သူတို့ သည် အရာရှိကြီးများ ၊ လူကုံထံများ ၏ သားများ ဖြစ်ကြပါသည်။ သူတို့ အနက် အချို့သည် လေလွင့်နေကြပါသည်။ လူငယ်၏ အားမာန်ကို မဟုတ်သည့် နေရာတွင် ဖြုန်းတီးပစ်နေကြပါသည်။ အချို့နေရာများ တွင် နှေးကွေးသော ၊ ခေတ်နောက်ကျသော၊ အယူသီးသော လူကြီးနှင့် တက်ကြွသော ၊ ရှေ့သို့ အတင်းသွားနေသော၊ တန်ဖိုးသစ်များကို လှမ်းကြည့်နေသော လူငယ်တို့ ၏ ပဋိပက္ခကို ကျွန်တော် မြင်နေရပါသည်။ ။ ထိုပဋိပက္ခသည် တစ်ခါတစ်ရံ မမှန်မကန်သောနည်းဖြင့် ပေါက်ကွဲလာတတ်ပါသည်။ ။ ထိုအကြောင်းကို ကျွန်တော် ရေးချင်နေပါသည်။

ဤ၌ ပင်လယ်တွင် တွေ့ခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံနှင့် မျက်မှောက်ခေတ်လူငယ်တို့ ၏ အကြောင်းကို ပေါင်းစပ်ကာ ‘ဓားတောင်’ ကို ကျွန်တော် ဖန်တီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

‘ဓားတောင်’ တွင် အဓိကဇာတ်ကောင် လေးဦးသာ ပါပါသည်။ ။ ဇာတ်ကောင်လေးဦးတို့ အနက် တစ်ဦးမှာ အလုပ်သမား သံချောင်း၊

နောက်တစ်ဦးမှာ အိမ်ပြေးရဲမြင့်၊ နောက်တစ်ဦးမှာ ကဗျာဆရာ
ယောင်ယောင် ဘာယောင်ယောင်ဖြင့် အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်နေသော
ပညာတတ် ကိုနန္ဒာနှင့် မောင်ခိုစက်လှေပိုင်ရှင် ဦးဘရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။
။

သူတို့ လေးဦးသည် သင်္ဘောပျက်ပြီး ကျွန်းကလေး တစ်ကျွန်းပေါ်သို့
ရောက်သွားသည့် အခါတွင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကလေးတစ်ခုကို
ထူထောင်ခဲ့ကြပါသည်။ ။ သံချောင်းသည် လက်တွေ့ကျသူ ဖြစ်ပါသည်။ ။
ဘဝအခက်အခဲတို့ ကို ရင်ဆိုင်ရဲသူ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ကိုနန္ဒာသည်
စာတွေ့ကို သိထားသူ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ရဲမြင့်သည် လမ်းမှားသို့
ရောက်နေရာမှ သံချောင်းကို ကြည့်ပြီး လမ်းမှန်သို့ ရောက်သွားသူ
ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဦးဘရန်သည် ရောက်လေရာရာတွင် ကိုယ်ကျိုးကြည့်သူ
ဖြစ်ပါသည်။ ။

‘ဓားတောင်’ ဝတ္ထုသည် သူတို့ လေးဦး၏ ဆက်ဆံရေး၊ သူတို့
လေးဦး၏ ပဋိပက္ခ၊ ထိုပဋိပက္ခများကို သူတို့ မည်သို့ ဖြေရှင်းပုံ စသည်
တို့ ကို ရေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ သံချောင်းသည် ကိုယ်ကျိုးစွန့်သူ၊
အနစ်နာခံသူ၊ လက်တွေ့ကျသူ၊ ပညာမတတ်သော်လည်း ပညာတတ်တို့
ထံမှ အသိအမြင် အတွေးအခေါ်တို့ ကို တစ်ဆင့် သိရသည် နှင့်
ချက်ချင်း လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ကာ ဘဝအခက်အခဲကို
ဖြေရှင်းသွားသူအဖြစ် ကျွန်တော် တင်ပြထားပါသည်။ ။

ယနေ့ခေတ် လူငယ်တို့ သည် မိမိတို့ လူမှုရေးပြဿနာများကို
ဖြေရှင်းရာတွင် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ ရပ်တည်ချက်မျိုး၊
ကိုယ်ကျိုးစွန့်ခြင်းမျိုး၊ အနစ်နာခံခြင်းမျိုးတို့ ကို နမူနာယူ၍
ဖြေရှင်းသွားသင့်သည် ဟု ကျွန်တော် တင်ပြထားပါသည်။ ။

(အလုပ်သမား လူတန်းစားထဲတွင် ကိုယ်ကျိုးမစွန့်သူတွေ မရှိဘူးလားဟု မေးလျှင် ထိုကိစ္စသည် ခြွင်းချက်ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု ကျွန်တော်ယူဆပါသည်။ ။ အလားတူပင် ဓနရှင် လူတန်းစားထဲတွင် လည်း စိတ်ကောင်းစေတနာ ထားသူတွေ မရှိဘူးလားဟု မေးလျှင်လည်း ထိုကိစ္စသည် လည်း ခြွင်းချက်များ သာလျှင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ စာရေး ဆရာသည် အရာကိစ္စတစ်ခုကို ကောက်ချက်ချလျှင် ယေဘုယျကို ကြည့်ပြီး ကောက်ချက်ချခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ ခြွင်းချက်တွေကို ကြည့်ပြီး ကောက်ချက်ချခြင်း မဟုတ်ပါ။)

ဤသည် မှာ `ဓားတောင်´ကို ကျွန်တော်ရေးသည့် ရည်ရွယ်ချက် အကျဉ်းချုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ။

`ဓားတောင်´ကို မြတ်လေး၊ ကောလိပ်ဂျင် နေဝင်းနှင့် မို့မို့မြင့်အောင်တို့ ပါဝင်ပြီး ကက်ဆက်ဇာတ်လမ်း သွင်းခဲ့ဖူးပါသည်။ ။

ဇော်မောင်က ရုပ်ပြ ရေးခဲ့ပါသည်။ ။

မြို့တော် အင်အားသစ် မောင်ယဉ်အောင်က ပြဇာတ်ကခဲ့ပါသည်။ ။

ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ဂျပန်ပြည်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ။

ထို့နောက် ရုပ်ရှင်။

`ဓားတောင်´ ထွက်ပြီးစက ရုပ်ရှင်ရိုက်ချင်သည် ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ဆီသို့ ဒါရိုက်တာတစ်ဦး ပေါက်လာပါသည်။ ။ ကျွန်တော်က သူ့ဒါရိုက်တာ အရည်အချင်းကို များ စွာ စိတ်မချသဖြင့် သူ့ကမ်းလှမ်းချက်ကို ပယ်ချခဲ့ပါသည်။ ။

နောက်တစ်ဖန် ဒါရိုက်တာတစ်ဦး ပေါက်လာပြန်ကာ

ကျွန်တော့်ဇာတ်လမ်းကို ဝယ်ယူလိုကြောင်း ကမ်းလှမ်းပြန်ပါသည် ။
သူ့အရည်အချင်းကိုလည်း ကျွန်တော် စိတ်မချသဖြင့်
သူကမ်းလှမ်းချက်ကို ပယ်လိုက်ပြန်ပါသည် ။

နောက်တစ်ကြိမ် ဒါရိုက်တာ မောင်ဝဏ္ဏနှင့် မောင်သက်နောင်က
ရုပ်ရှင်ရိုက်လိုသည် ဟု ကမ်းလှမ်းသဖြင့် သူတို့ ကမ်းလှမ်းချက်ကို
ကျွန်တော် လက်ခံလိုက်ပါသည် ။ မောင်ဝဏ္ဏက သူ့ကိုယ်တိုင်
ဇာတ်ညွှန်းရေးပါသည် ။ သူ့ကိုယ်တိုင် ဇာတ်လမ်းစဉ် ခွဲပါသည် ။
ထို့နောက် မကြိုက်လျှင် ပြင်ပါဟု ကျွန်တော့်ကို လာရောက်ပြသည် ။
ကျွန်တော်သည် သူ့ဇာတ်ညွှန်းကို တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ မပြင်လိုက်ပါ။
မောင်ဝဏ္ဏသည် သူ့အလုပ်ကို ကျွန်တော့်ထက်ပို၍ သိသူ ဖြစ်ပါသည် ။
ထို့ပြင် ကျွန်တော့် အယူအဆတွင် ထိုရုပ်ရှင်အတွက် ဘာမျှ
တာဝန်မရှိဟု ယူဆပါသည် ။ စာရေးဆရာသည် သူရေးသည့်
ဝတ္ထုအတွက် တာဝန်ရှိပြီး ရုပ်ရှင်အတွက် တာဝန်မရှိပါ။ ထိုအပိုင်းမှာ
ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည် ။ စာရေးဆရာနှင့်
မဆိုင်တော့ပါ။ ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီသို့ ရောင်းလိုက်သည့် အချိန်မှ စ၍
စာရေးဆရာ၏ အခန်းသည် ကုန်ဆုံးသွားကာ ရုပ်ရှင်ဆရာတို့ ၏
အခန်းသည် အစပြုသည် ဟု ကျွန်တော်ယူဆပါသည် ။

ထို့ကြောင့် မောင်ဝဏ္ဏက ဇာတ်ညွှန်းကို ကြိုက်သလို ပြင်ပါဟု
ဆိုလာသောအခါတွင် ကျွန်တော်သည် တစ်လုံးမျှ မပြင်ဘဲ `ဒါက
ခင်ဗျားတို့ တာဝန်ပဲ၊ ကျွန်တော် ပါစရာမလိုပါဘူး´ ဟု ပြောခဲ့ပါသည် ။

သို့ရာတွင် ဘာကြောင့် မှန်းမသိ၊ မောင်ဝဏ္ဏသည် `ဓားတောင်´ကို
မရိုက် ဖြစ်တော့ပါ။ ကျွန်တော်ကလည်း မမေးတော့ပါ။

ထို့ နောက် တွင် ကျွန်တော့်ဆီကို မြတ်လေး ပေါက် လာပြီး

‘စားတောင်’ ကို ရိုက်ချင်သည် ဟု ပြောပါသည် ။ ‘မောင်ရင် ရိုက်ချင်ရိုက်ပေါ့’ ဟု ကျွန်တော် ပြောလိုက်ပါသည် ။

သို့ရာတွင် ဘာကြောင့် မှန်းမသိ၊ မြတ်လေးလည်း မရိုက်ဖြစ်တော့ပါ။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်နှစ်ခန့် တစ်ညတွင် မူ ကျော်ဟိန်း ကျွန်တော့်ထံ ပေါက်လာပါသည် ။

“ဖိုးကျော် ကိုယ့်ဝတ္ထုကို ဖတ်ပြီးပြီလား”

“ဖတ်ပြီးပါပြီ၊ ဖတ်ပြီးတာမှ ပထမအကြိမ် ထွက်ကတည်းက ကျွန်တော် ဖတ်တာပါ။ အဲဒီတုန်းက ဆရာအိမ်ကို ကျွန်တော် တစ်ခေါက် လာပါသေးတယ်။ ဆရာ မရှိပါဘူး၊ နယ်ကို သွားနေပါတယ်။ နောက်တော့ ကျွန်တော်လည်း အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မလာဖြစ်တော့တာပါ။ ခု ဆယ်နှစ်လောက်ရှိတော့မှ ကျွန်တော် တစ်ခေါက်လာတာပါ။ ဒီဝတ္ထုကို ကျွန်တော် သိပ်ရိုက်ချင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် အထပ်ထပ် ဖတ်ပါတယ်။ အကြိမ်ပေါင်း ဆယ့်ငါးကြိမ် အကြိမ်နှစ်ဆယ်လောက် ရှိပါပြီ။ တချို့စာပိုဒ်တွေကို ကျွန်တော် အလွတ်တောင် ရနေပါပြီ”

ကျော်ဟိန်းက စာအုပ်ထဲမှ စာသားအချို့နှင့် ဇာတ်ကွက်အချို့ကို ပြောပြသည် ။ တချို့ဇာတ်ကွက်များမှာ ကျွန်တော်ပင် မေ့နေလေပြီ။

“ဖိုးကျော် ဘာဖြစ်လို့ ရိုက်ချင်တာလဲ”

ကျော်ဟိန်းသည် စဉ်းစားနေသည် ။

အတန်ကြာမှ

“ကျွန်တော် ဇာတ်ကား အများကြီး ရိုက်ခဲ့ပြီးပြီ ဆရာ၊ ကောင်းတဲ့

ကားတွေလည်း ရှိမယ်၊ မကောင်းတဲ့ ကားတွေလည်း ရှိတယ်၊ ခု ကျွန်တော် အသက်လည်း ကြီး လာပြီ၊ ကျွန်တော့်ရုပ်ရှင်မင်းသား သက် တမ်း မှာ မှတ်တိုင်စိုက်နိုင်တဲ့ ကားမျိုး တစ်ကားလောက် ရိုက်ချင်တယ်၊ ဒီဝတ္ထုကို ကျွန်တော် သိပ်ရိုက်ချင်နေတယ်၊ ရိုက်ခွင့်ပေးပါ”

ကျွန်တော်သည် ကျော်ဟိန်း၏ ဇာတ်ကားများ စွာအနက် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် ကောင်းမည်ဟု ထင်နေသည့် ကားနှစ်ကားကိုသာ ကြည့်ခဲ့ဖူးပါသည် ။ ထိုနှစ်ကားမှာ `တစ်ခါက တစ်ဘဝ´ နှင့် `မွန်းတည့်ချိန် နေဝင်သည်´ တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ နှစ်ကားစလုံးကို ကျွန်တော် ကြိုက်ပါတယ်။ ကျော်ဟိန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်ဟန်ရှိပြီး တီထွင်ဖန်တီးနိုင်သော အနုပညာစွမ်းအား ကောင်းသည် ဟု ကျွန်တော် မြင်ပါသည် ။

ထို့ကြောင့် ကျော်ဟိန်း၏ ကမ်းလှမ်းချက်ကို ကျွန်တော် လက်ခံလိုက်ပါသည် ။

နောက်နှစ်ပတ်ခန့် ကြာသည့် အခါတွင် ကျော်ဟိန်းသည် ဆရာတစ်ယောက် ရေးသည့် ဇာတ်ညွှန်းကိုယူ၍ ကျွန်တော့်ဆီသို့ ရောက် လာပြီး ကျွန်တော့်ကို အဖတ်ခိုင်းသည် ။

သူ့ ဇာ တ် ညွှ န်း မှာ ကျွန်တော်ပြောချင်သော ရည်ရွယ်ချက်ကို ရောက်အောင် ရေးနိုင်သည် ။

“ကျွန်တော်တော့ သူ့ဇာတ်ညွှန်းကို ကြိုက်တယ် ဆရာ”

“ကောင်းပါတယ်၊ မောင်ရင်က ဇာတ်ညွှန်းကို ကိုင်ရိုက်ရမယ့်သူ၊ မောင်ရင် ကြိုက်တယ်ဆိုရင် ကိုယ်ဘာပြောစရာရှိလဲ”

ကျွန်တော်တို့ သည် ထိုဇာတ်ညွှန်းကို အတည်ပြုလိုက်ကြ၏။
ဇာတ်လမ်း စိစစ်ရေးသို့ တင်ပြရန် ကျော်ဟိန်း ပြင်ဆင်သည် ။
ဇာတ်လမ်းစိစစ်ရေးသို့ တင်ပြသည့် အခါတွင် စာရေးဆရာ၊
ဒါရိုက်တာနှင့် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာတို့ ၏ ပူးတွဲ အမှာ စာကို
တင်ပြရရှိထုံးစံ ရှိသည် ။

“ဇာတ်လမ်း စိစစ်ရေးကိုတင်ဖို့ အမှာ စာကို ဆရာရေး ပေးပါ
ဆရာ”

“ကိုယ် မရေးလို့ မရဘူးလား”

“ရတော့ရပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဆရာရေးရင် ပိုကောင်းတာပေါ့”

“မောင်ရင် ရေးပါ၊ ပြီးတော့ ဝိုင်းဖတ်ပြီး ပြင်တန်ပြင်၊ လက်မှတ်ထိုး
တင်လိုက်တာပေါ့”

ကျော်ဟိန်းသည် အလွန်အလုပ်လုပ်သူ ဖြစ်သည် ။

နောက်တစ်ပတ်ခန့် အကြာတွင် သူကိုယ်တိုင် ရေးထားသည့်
စိစစ်ရေးသို့တင်သည့် အမှာ စာကို ကျွန်တော့်အား လာပြသည် ။

ကျွန်တော် ဖတ်ကြည့်သည် ။

`ဤ ဓားတောင်ကိုကျော်၍ မီးပင်လယ်ကို ဖြတ်မည်
ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းထဲတွင် အလုပ်သမား လူတန်းစားကို ကိုယ်စားပြုသော
သံချောင်း၊ အရင်းရှင် လူတန်းစားကို ကိုယ်စားပြုသော ဘရန်၊
ပညာတတ် (အနုပညာသမား) ကို ကိုယ်စားပြုသော နန္ဒာနှင့်
လူငယ်ထုကို ကိုယ်စားပြုသောရဲမြင့် ဟူ၍ ဇာတ်ကောင်လေးဦးတို့
ပါရှိရာ

`အလုပ်သမား လူတန်းစားကို ကိုယ်စားပြုသော သံချောင်းသည်

အရင်းရှင် လူတန်းစာမှ အပ ကျန်လူတန်းစားအားလုံး၏ ကိုယ်ကျိုး စီးပွားအတွက် မိမိ၏ အသက်ကိုပင် စွန့်လွှတ်သွားခဲ့ပါသည်။ ။

ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်လည်း သံချောင်းကိုယ်စားပြုသော အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ ကျေးဇူးတရား၊ လုပ်အား အသီးအပွင့်များကို စားသုံးရင်း အသက်ရှင် နေထိုင်နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ။
ထို့ကြောင့် "ဤဓားတောင်ကို ကျော်၍ မီးပင်လယ်ကို ဖြတ်မည်" ။
ဇာတ်လမ်းအား ရေးသား၊ ရိုက်ကူး၊ တင်ပြခြင်းဖြင့် အလုပ်သမား လူတန်းစားကြီး၏ ဆပ်၍ မကုန်နိုင်သော ကျေးဇူးမြင်းမိုရ်အား သဲတစ်ပွင့်စာမျှ ဖြစ်စေ တုံ့ပြန်ခွင့်ရလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်နေမိပါကြောင်း ။

ကျော်ဟိန်းသည် ထက်သန်သော မျက်လုံးများ ဖြင့် ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်နေပါသည်။ ။

ဇာတ်လမ်း စိစစ်ရေးအဖွဲ့သို့ တင်သည့် ကျော်ဟိန်း၏ အမှာ စာသည် ကျွန်တော့်ဆိုလိုရင်းကို ရောက်ပါသည်။ ။ ဘာမျှ အထူးအထွေ ပြင်စရာ မရှိပါ။ ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ကောက်၍ လက်မှတ် ထိုးပေးလိုက်ပါသည်။ ။

ကျွန်တော်သည် ကုသိုလ်ကောင်းမှု တစ်ခုကို ပြုလိုက်ရသည့် နှယ် ဝီတိဖြစ်နေပါသည်။ ။

မြသန်းတင့်

(16-4-88)

* * *

စာရေးသူ၏ တင်ပြချက်

(၁)

လူသည် တိုက်ပွဲကြီး သုံးခုကို ဖြတ်သန်းရသည် ဟု နိုင်ငံရေးအဘိဓမ္မာ ပညာရှင်တစ်ဦးက ဆိုဖူး၏။ ၎င်းတို့ မှာ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး တိုက်ပွဲ၊ သိပ္ပံပညာစမ်းသပ်မှု တိုက်ပွဲနှင့် လူတန်းစား တိုက်ပွဲများ ဖြစ်သည် ဟူ၍ ၎င်းက ဖွင့်ဆိုသည်။ ။

ထိုစကားကို ပြောခဲ့သည့် အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်သည် လူပေါ်စခေတ်ကစ၍ ယနေ့အထိဖြစ်သော လူ၏ သမိုင်း ဖြစ်စဉ်ကြီး တစ်ရပ်လုံးကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီးနောက်မှ ထိုအဘိဓမ္မာကို ပေါင်းချုပ်၍ တင်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့ သည် ကျောင်းတုန်းက သမိုင်းစာအုပ်များကို သင်ကြရ၏။ ယခုတိုင်လည်း သမိုင်းစာအုပ်များကို ဖတ်လျက်ရှိကြ၏။ နောင်တွင် လည်း ဖတ်နေကြဦးမည် ဖြစ်၏။ မနေ့က အဖြစ်အပျက်များ သည် သမိုင်းထဲ ရောက်သွားကြ၏။ မနက်ဖြန်ကျလျှင် ယနေ့အဖြစ်အပျက်များ သည် လည်း သမိုင်း ဖြစ်သွားကြလိမ့်ဦးမည်။ အချိန်ဟူသော ပညတ်ချက် မကုန်ဆုံးသေးသရွေ့ ကျွန်တော်တို့ သည် သမိုင်းကို ဖြတ်သန်းနေကြရဦးမည် ဖြစ်၏ ။

သမိုင်းစာအုပ်များကို ဖတ်ရသည့် အခါ၌ ကမ္ဘာဦးလူသား၏ အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ သိကြရ၏။ ကမ္ဘာဦးလူသားသည် မိမိအသက်ရှင်ရေးအတွက် အစားအစာကို ထုတ်လုပ်ရ၏။ ရှာဖွေရ၏။ ပထမတွင် သစ်သီးသစ်ဥများကို စားခဲ့ကြရ၏။ သားစိမ်း ငါးစိမ်းကို စားခဲ့ကြရ၏။ အမဲလိုက်ခဲ့ကြ၏။ ပို၍ ယဉ် ကျေးလာသည့် အခါ၌ သား၊

ငါးတို့ ကို ချက်ပြုတ် စားသောက်လာခဲ့ကြ၏။ အဝတ်အဆင်အလို့ ငှာ
တိရစ္ဆာန်တို့ အရေများကို ထုတ်လုပ်လာခဲ့ရ၏။ ထို့ထက်ပို၍ ယဉ်
ကျေး လာ သော အ ခါ ၌ အိုးခွက်တို့ ကို လုပ်တတ်လာခဲ့ကြ၏။
ပစ္စည်းကိရိယာများကို ထုတ်လုပ်တတ်လာခဲ့ကြ၏။ အသီးအနှံများကို
စိုက်ပျိုးတတ်လာခဲ့ကြ၏။ အဝတ်အထည်တို့ ကို
ရက်လုပ်တတ်လာခဲ့ကြ၏။ အဆောက်အအုံတို့ ကို
ဆောက်လုပ်တတ်လာခဲ့ကြ၏။

ကျောက်လက်နက်၊ ကြေးပုဆိန်၊ ရက်ကန်းစက် စသည် တို့ ကို
တီထွင်ခဲ့ကြ၏။ ပန်းပဲအတတ်၊ ဗိသုကာအတတ်၊ ရက်ကန်းအတတ်၊
စိုက်ပျိုးရေးအတတ်၊ ချက်ပြုတ်မှုအတတ် စသည့် အတတ်ပညာများ
သည် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြရ၏ ။

ဤသို့ဖြင့် လူသည် မိမိ၏ စားရေး၊ နေရေး၊ ဝတ်ရေးအတွက်
အမြဲတမ်း ထုတ်လုပ်လာခဲ့ကြရ၏။ တိုးတက်အောင်
ကြိုးစားလာခဲ့ကြရ၏။ ဆန်းသစ်အောင် တီထွင်လာခဲ့ကြရ၏။ လူ၏
ကုန်ထုတ်လုပ်မှု အတတ်သည် သမိုင်းကဲ့သို့ အိုမင်း၏ ။ သမိုင်းကဲ့သို့ပင်
သက်တမ်းရှည်ကြာ၏ ။ ယနေ့တိုင် ကျွန်တော်တို့ သည်
ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးကို လုပ်နေကြရဆဲ ဖြစ်၏။ နောင်
လူသမိုင်းရှိနေသရွေ့လည်း ဆက်၍ ဆက်၍ ကုန်ထုတ်လုပ်နေရဦးမည်
ဖြစ်၏။ လူသည် ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း မရှိဘဲ အသက်မရှင်နိုင်။
လူမျိုးနွယ်ကြီး တစ်ခုလုံးလည်း ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး မရှိဘဲ
မတည်မြဲနိုင်။

သို့ရာတွင် လူသည် ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး အတတ်ပညာကို
လွယ်လွယ်နှင့် ရခဲ့သည် မဟုတ်။ ပင်ပန်းရှည်ကြာ ခက်ခဲသော

တိုက်ပွဲများကို ဖြတ်သန်းပြီးမှ ရခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ အသားငါးကို ရရန်အလို့
ငှာ သားရဲတိရစ္ဆာန်များ နှင့် ယှဉ်ပြိုင် သတ်ပုတ်ခဲ့ရ၏။
ကောက်ပဲသီးနှံတို့ ကို ရရန်အလို့ ငှာ အဖျက်ပိုးမွှားများ နှင့်
ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရ၏။ ရေ၊ လေ၊ မီး စသည့်
ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်သော သဘာဝ၏ အဖျက်စွမ်းအားစုများကို
ကျော်လွှားခဲ့ရ၏ ။ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင် ကျွန်တော်တို့ သည်
ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး အတတ်ပညာများကို ရရှိလာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။
အစာရှာရင်း ကျားစာဖြစ်ခဲ့ရသူပေါင်း မည်မျှ ရှိပြီနည်း။
ကုန်ထုတ်လုပ်ရင်း ကျဆုံးခဲ့ရသူပေါင်း မည်မျှရှိပြီနည်း။

ယဉ်ကျေးလာသည့် လူသည် ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး တိုက်ပွဲမှ တစ်ဆင့်
အတတ်ပညာများကို ရခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ထိုအတတ်ပညာကို
တိုးတက်အောင် ကြံဆောင်ရ၏။ ဆန်းသစ်အောင် တီထွင်ရ၏။
ကြေးပုဆိန်၏ နေရာတွင် မြေတူးစက် ရောက်လာ၏။ ဓား လှံတို့ ၏
နေရာတွင် ယမ်းမှုန့်ရောက်လာ၏။ တောမီး၏ နေရာတွင်
လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရောက်လာ၏ ။ မြေတူးစက်၏ စက်ယန္တရား
တည်ဆောက်မှု ၊ ယမ်းမှုန့်၏ ပေါက်ကွဲအားကို တွက်ချက်မှု ၊
လျှပ်စစ်ဓာတ်အား၏ တွန်းကန်မှုအားနှင့် ဆွဲငင်အားကို တွေ့ရှိမှုတို့
သည် သိပ္ပံပညာ၏ အလုပ် ဖြစ်၏။ ထိုစက်များ ထိုဓာတ်အားများ ၏
လှုပ်ရှားမှုကို ရရှိအောင် လုပ်ခြင်းသည် သိပ္ပံပညာ၏ အလုပ် ဖြစ်၏။
သို့ဖြင့် လူ့အမျိုးအနွယ်သည် သိပ္ပံပညာရပ်များကို ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့ခြင်း
ဖြစ်၏ ။

သို့ ရာ တွင် လူသည် သိပ္ပံပညာရပ်များကို ရှာဖွေတွေ့ရှိလာရာ၌
လွယ်လွယ်ဖြင့် ရခဲ့သည် မဟုတ်။ ပင်ပန်းခက်ခဲ ရှည်ကြာသော
တိုက်ပွဲများကို ဖြတ်သန်း၍ ရခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဓာတ်ခွဲခန်း စမ်းသပ်ရင်း

ဓာတ်ခွဲခန်းများ ထဲတွင် သေဆုံးသူပေါင်း မည်မျှ ရှိပြီနည်း။ အဏုမြူကို ရှာဖွေရင်း အဏုမြူဒဏ်ကြောင့် သေဆုံးသွားခဲ့သူပေါင်း မည်မျှ ရှိပြီနည်း။ သိပ္ပံပညာကို စမ်းသပ်ရင်း ကျဆုံးသွားသူပေါင်း မည်မျှ ရှိပြီနည်း။

လူသည် ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သိပ္ပံပညာရေးကို ပိုင်ဆိုင် လာပြီးသည့် နောက်၌ ထိုအတတ်ပညာများကို မည်သူ့အတွက် အသုံးပြုမည် နည်းဟု အငြင်းပွားလာခဲ့ကြ၏။ မည်သူ့အတွက် ကုန်ထုတ်လုပ်မည် နည်းဟု ငြင်းခုံခဲ့ရ၏။ သိပ္ပံပညာကို မည်သူ့အတွက် အသုံးပြုမည် နည်းဟု အငြင်းပွားခဲ့ကြ၏။ ကုန်လုပ်ကိရိယာများကို မည် သူတွေက ပိုင်မည်နည်းဟု ခိုက်ရန် ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ တချို့ လူတစ်စုက လက်ဝါးကြီး အုပ်ထားလို၏။ လူတစ်စုအတွက် အသုံးပြုလို၏။ အချို့က ထိုပစ္စည်းများကို အများ ပိုင်ဆိုင်အောင် လုပ်ကာ အများ ၏ အကျိုးအတွက် အသုံးပြုလို၏ ။

သို့ဖြင့် သမိုင်းဦး ဘုံမြေခေတ်၊ ကျေးကျွန်ခေတ်၊ မြေရှင်ပဒေသရာဇ်ခေတ်၊ အရင်းရှင်ခေတ်၊ ဆိုရှယ်လစ်ခေတ် စသည့် ယနေ့အထိ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သမျှသော ခေတ်ကြီး ငါးခေတ်တွင် ကုန်လုပ်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားခဲ့ကြ၏။ ခိုက်ရန် ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ စစ်တိုက်ခဲ့ကြ၏။

ရောမ ကျေးကျွန်ခေတ်က ကုန်လုပ်ကိရိယာများကို ကျွန်ုပ်တို့ပိုင်ရှင်တို့ က ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တို့ က လှယူခဲ့ကြ၏။ မြေရှင် ပဒေသရာဇ်ခေတ်တွင် ကုန်လုပ်ကိရိယာများကို မြေရှင်တို့ က ပိုင်၏။ ထို့ကြောင့် မြေကျွန်တို့ က လှယူခဲ့ကြ၏ ။ အရင်းရှင်ခေတ်က ကုန်လုပ်ကိရိယာများကို အရင်းရှင်များက ပိုင်၏။ ထို့ကြောင့်

အလုပ်သမားတို့ က လုယူခဲ့ကြ၏။

ဤသို့ ကြည့်လျှင် လူတန်းစားတိုက်ပွဲသည် သမိုင်းနှင့် အမျှ အိုမင်း၏။ သမိုင်းနှင့် အမျှ သက်တမ်းရှည်ကြာ၏။ သမိုင်းနှင့် အမျှ ရှည်ကြာသော တိုက်ပွဲများ တစ်လျှောက်၌ ကျဆုံးသူပေါင်း မည်မျှရှိခဲ့မည်နည်း။

အမည်မသိ ကမ္ဘာဦးလူသားတစ်ဦး စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ သည် မီး၏ အသုံးဝင်ပုံကို သိလာခဲ့ကြရ၏။ သူ့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ သည် အရေးကြီးသော ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး အတတ်ပညာကို ရရှိခဲ့ကြ၏။ ကိုပါနီးကပ်စွာ စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ သည် စကြဝဠာကြီးနှင့် ပတ်သက်သော အမြင်မှန်ကိုရခဲ့၏။ သူ့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ သည် အရေးကြီးသော သိပ္ပံပညာတွေ့ရှိမှု တစ်ရပ်ကို ရခဲ့ကြ၏ ။

အီဝန်ဆိုသော ရုရှားအလုပ်သမား လူတန်းစား၏ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံမှုကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ၏ ကမ္ဘာသည် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်သစ်တစ်ရပ်ထဲသို့ ချင်းနင်း ဝင်ရောက်လာ၏။

လူများ စုကြီး ကောင်းစားရေးအတွက် အနည်းစုသည် စွန့်လွှတ်ရမြဲ ဖြစ်၏။ အနစ်နာခံရမြဲ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အာဇာနည်ဆိုသော စကားသည် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်သည် လူ့အမျိုးအနွယ်ကြီး တည်တံ့ရေး၊ လူ့အနွယ်ကြီး တိုးတက်ရေးတို့ အတွက် ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး တိုက်ပွဲ၊ သိပ္ပံပညာ စမ်းသပ်မှုတိုက်ပွဲ၊ လူတန်းစား တိုက်ပွဲများ တွင် စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံသွားကြသော အာဇာနည်များကို ဂုဏ်ပြုလို၍ ဤဝတ္ထုကိုရေးခြင်းဖြစ်ပါ၏။

(၂)

‘အင်းစိန် ဘဝတက္ကသိုလ်’ မှ ကျွန်တော် ပြန်ထွက်လာသည့် အခါ၌ ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင် ရေးစရာတွေ ပါလာ၏။ ဝတ္ထုတွေ ပါလာ၏။ သို့ရာတွင် ရှုမဝတွင် ပါသော ဝတ္ထုတိုများမှ လွဲ၍ အသစ်တစ်ပုဒ်မျှ မရေးဖြစ်ခဲ့။ အဟောင်းများကိုသာ ပြန်ထုတ်ခဲ့၏။

‘အသစ် မရေးတော့ဘူးလား၊ အဟောင်းတွေကိုချည်း ပေးနေတော့မှာ လား’ ဟု မိတ်ဆွေများ ၊ စာဖတ်ပရိသတ်များက ကျွန်တော့်ကို မေးကြ၏။ ဆူပူကြ၏။ ကြိမ်းမောင်းကြ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော် မရေးဖြစ်ခဲ့။ ယခုမှ ရေးဖြစ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ကျွန်တော့်ဝတ္ထုသည် လူလေးယောက်၏ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်မျှသာ ဖြစ်၏။

တစ်ယောက်က အလုပ်သမား၊ တစ်ယောက်က လမ်းသရဲကျောင်းသား၊ တစ်ယောက်က ကဗျာဆရာ၊ တစ်ယောက်က မှောင်ခိုစက်လှေပိုင်ရှင် ဖြစ်၏။ အလုပ်သမားနှင့် လမ်းသရဲကျောင်းသားသည် သက်တူရွယ်တူ လူငယ်များ ဖြစ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ဘဝချင်းကွာကြ၏။ အခြေအနေချင်း ကွာကြ၏။ ကြီးပြင်းပုံချင်းလည်း ကွာကြ၏။ ဤသည် မှာ သူတို့ နှစ်ယောက်၏ ပဋိပက္ခ ဖြစ်၏ ။

ထိုလူငယ်နှစ်ယောက်သည် အကျပ်အတည်း တွေ့ကြ၏။ စားစရာ၊

နေစရာမရှိသည့် အခြေသို့ ရောက်ကြ၏။ လမ်းသရဲ ကျောင်းသားသည် ဘာကိုမျှ မလုပ်တတ်။ မိမိ၏ ဘဝတည်မြဲရေးအတွက် အစာကိုမျှ မရှာတတ်။ အန္တရာယ်ကိုမျှ မကာကွယ်တတ်။ အလုပ်သမား လူငယ်ကမူ သူ့ဘဝ ရပ်တည်ရေးအတွက် သူ တိုက်ပွဲဝင်တတ်၏။ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်တတ်၏။ သူတစ်ပါးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်တတ်၏။

ထိုအခါ၌ လူငယ်စိတ်ရှိသော လမ်းသရဲ ကျောင်းသားသည် အလုပ်သမားလူငယ်ကို အားကျ၏။ သူ့လို စွန့်စားချင်၏။ သူ့ရင်ထဲတွင် ရှိသော လူငယ်၏ သတ္တိ၊ လူငယ်၏ အားမာန်၊ လူငယ်၏ စိတ်ဓာတ်တို့ သည် ပြန်၍ ပေါ်လာကြ၏။

လမ်းသရဲလူငယ်ကို သွန်သင်ဆုံးမပေးသော ဆရာသည် အလုပ်သမား လူငယ်သာ ဖြစ်၏။

အလုပ်သမားလူငယ်သည် လမ်းသရဲလူငယ်ကို လမ်းမှန်သို့ ရောက်အောင်ခေါ်၏။

တွေဝေယိမ်းယိုင်သော ပညာတတ် ကဗျာဆရာကို ကြည်လင်ပြတ်သားသည့် အမြင်ရှိအောင် သွန်သင်၏ ။

ဓားတစ်လက်ဖြင့် အနိုင်ကျင့်နေသော မှောင်ခိုစက်လှေပိုင်ရှင်ကို အနိုင်တိုက်ခဲ့၏။

အလုပ်သမား လူငယ်သည် လမ်းသရဲလူငယ်နှင့် ကဗျာဆရာတို့ ၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏။ သူသည် ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး တိုက်ပွဲများကိုလည်း ခေါင်းဆောင်တိုက်ခဲ့၏။ သိပ္ပံပညာစမ်းသပ်မှု တိုက်ပွဲကိုလည်း ခေါင်းဆောင်ခဲ့၏။ လူတန်းစား တိုက်ပွဲကိုလည်း ခေါင်းဆောင်ခဲ့၏။ သူသည် သူရဲကောင်း ဖြစ်၏ ။

ထိုအလုပ်သမား လူတန်းစား လူငယ်၏ ခေါင်းဆောင်မှု မရှိလျှင် ကဗျာဆရာသည် လည်းကောင်း၊ လမ်းသရဲ လူငယ်သည် လည်းကောင်း သဘာဝ၏ ဖိနှိပ်မှုကို တွန်းလှန်နိုင်ခဲ့မည် မဟုတ်။ မိမိတို့ ဘဝ တည်မြဲအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်မည် မဟုတ်။ ဓားကိုင်၍ ခြိမ်းခြောက်နေသည့် မှောင်ခိုစက်လှေပိုင်ရှင်ကို တိုက်နိုင်မည်မဟုတ်။

ထို့ကြောင့် အလုပ်သမား လူငယ်သည် မဟာအာဇာနည် ဖြစ်၏။

ဤသဘောကို ဦးတည်၍ ဤဝတ္ထုကို ကျွန်တော် ရေးခြင်း ဖြစ်၏။ ဤ ဦးတည်ချက် ပေါ်လွင်လျှင် ကျွန်တော် ရေးရကျိုးနပ်ပြီဟု ယူဆ၏။

* * *

(၃)

အစက ဤဝတ္ထု၏ နာမည်ကို ‘မာယာဘုံ’ ဟု ကျွန်တော် နာမည် ပေးခဲ့၏။ ထိုအမည်ဖြင့် ကြေညာခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ထိုနာမည်ကို ကျွန်တော် ပြင်လိုက်၏။

ထိုဝတ္ထုထဲမှ အလုပ်သမား လူငယ်က ထိုနာမည်ကို မကြိုက်ဟု တောင်းဆို၏။ ညပေါင်းများ စွာ ကျွန်တော့်အိပ်မက်ထဲ ပေါ်လာကာ ထိုနာမည်ကို ကန့်ကွက်၏။

ထိုအခါတွင် ကျွန်တော်သည် နာမည်သစ်များကို ညပေါင်းများ စွာ စဉ်းစား၏ နာမည် အသစ်တစ်ခု ပေး၏။

ကျွန်တော်က နာမည်သစ် တစ်ခုပေးတိုင်း ထိုအလုပ်သမားလူငယ်သည် ကျွန်တော့်အိပ်မက်ထဲတွင် ပေါ်၍ လာကာ

မကြာခဏ ကန့်ကွက်တတ်၏။

သို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် ညပေါင်းများစွာကို ကုန်လွန်ခဲ့ရ၏။
အလုပ်သမားလူငယ် ကျေနပ်သည့် ဝတ္ထုနာမည်ကို ရှာမတွေ့။

ဤအတောအတွင်း ကျွန်တော်သည် တရုတ်ပြည်မှ
လူငယ်တစ်ယောက် ရေးသည့် ဝတ္ထုတို တစ်ပုဒ်ကို ဖတ်လိုက်ရ၏။

ထိုလူငယ်သည် စာရေးဆရာမဟုတ်။ အလုပ်သမား
တစ်ယောက်မျှသာ ဖြစ်၏။ သူသည် ရေနံတွင်းတစ်ခုတွင်
အလုပ်လုပ်၏။

တစ်နေ့ ရေနံတွင်းမှ ဓာတ်ငွေ့များ ပေါက်ကွဲကာ မီးလောင်၏။
ရေနံတွင်းမှ မီးသည် ရေနံမြေတစ်ခုလုံးကို ကူးစက်မည်ကဲ့သို့
ဖြစ်နေ၏။ မီးတောက်မီးလျှံများ သည် ပင်လယ်ပြင်တမျှ ကျယ်ပြော၏။

အခြားသူများ နှင့် အတူ သူသည် ပင်လယ်ပြင်တမျှ ကျယ်ပြန့်သည့်
မီးလောင်ပြင်ကြီးကို ဖြတ်ကာ ရေနံမြေကြီးတစ်ခုလုံးကို မီးဘေးမှ
ကယ်တင်နိုင်ခဲ့၏။

သူတစ်ကိုယ်လုံး မီးလောင်ဒဏ်ရာတွေ ပြည့်ကာ ခြေတွေ လက်တွေ
ဖြတ်ပစ်ရ၏။ မျက်စိကွယ်သွား၏။

သူ့ကို စံပြုသူရဲကောင်းအဖြစ် ပြည်သူက သတ်မှတ်ကြ၏။
ထိုအဖြစ်အပျက်ကို သူ့ကိုယ်တိုင် မှတ်တမ်းသဖွယ် ပြန်ရေးထား၏။

ထို မှတ်တမ်း ထဲ၌ `သေရွာသွားတာကို အိပ်ပြန်သလို
သဘောထားရမယ်၊ ဓားတွေ တောင်လောက်မြင့်ပြီး မီးတွေ
ပင်လယ်လောက် ကျယ်သည့် တိုင် ငါ ကျော်ဖြတ်မယ်´ ဟု ပါ၏။

ကျွန်တော်သည် သူ့စကားလုံးများကို သဘောကျကာ

ဤဝတ္ထုခေါင်းစဉ် အဖြစ် ရွေးလိုက်၏။

ည အိပ်မက်ထဲတွင် ကျွန်တော့်ဝတ္ထုထဲက အလုပ်သမား လူငယ်နှင့် ပြန်တွေ့ကြသည့် အခါ၌ ကျွန်တော် ရွေးထားသည့် နာမည်ကို ပြောပြ၏။

အလုပ်သမား လူငယ်သည် ဤတစ်ကြိမ်တွင် မူ ကျွန်တော် ရွေးထားသည့် နာမည် ကို ကျေနပ်သွားဟန်တူ၏။ ကန့်ကွက်ပြောဆိုခြင်း မရှိတော့။

မြသန်းတင့်

၁၃၃၅ ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁ ရက်။

၁၉၇၃ ခုနှစ် ၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်။

* * *

မည်မျှကြာအောင် သတိမေ့မြောနေသည် မသိ။

သူ့တစ်ကိုယ်လုံး နာကျင်လျက် ရှိသည် ။ ရင်ထဲတွင် တလှုပ်လှုပ် ခံစားရသည် ။ ခေါင်းက တရိပ်ရိပ် မူးသည် ။ ခြေလက်တို့ ကို မသယ်ချင်တော့။ လက်လည်း မသယ်နိုင်တော့။ ရင်ညွန့်ထဲမှာ မီးစကြီးထိုးထားသလို ပူနေသည် ။ ပါးစပ်မှာ စေးထန်းနေသည် ။ သူသည် တံတွေးကို မျိုချ၏ ။ မျိုချ၍ မရ။ သူ့ပါးစပ်ထဲတွင် တံတွေးပင် မရှိတော့။ ခန်းခြောက်နေလေပြီ။

သူသည် ခေါင်းကို ထောင်ကြည့်၏။ ခေါင်းထောင်၍ မရ။ ခေါင်းထူလိုက်သည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အရပ်ကြိုး ဖြတ်ချလိုက်သလို မြေကြီးပေါ် ပြန်ကျသွားသည် ။ စိတ်မကျေနပ်ဖြင့် လက်တွေကို လှုပ်ကြည့်သည် ။ လက်ကလည်း ကောင်းကောင်း လှုပ်၍ မရ။ လှုပ်လိုက်သည် နှင့် သူ့လက်တံသည် ငှက်ပျောခွံဖတ်ကြီး ကွာကျသွားသလို အောက်သို့ ပြန်ကျသွားသည် ။ ခြေထောက်တွေကကော။ ခြေထောက်ကို လှုပ်ကြည့်တော့လည်း မရ။ နာကျင်ကိုက်ခဲနေသည် ။ ခါးတွေ ကျောတွေကလည်း အောင့်နေသည် ။ တစ်ကိုယ်လုံး စပ်ဖျဉ်းဖျဉ်း ဖြစ်နေသည် ။ ပွန်းပဲထားသည့် ဒဏ်ရာတွေ တစ်ကိုယ်လုံး ပြည့်နေသည် ။ ခြေဖမိုး၊ ခြေသလုံး၊ ဒူး၊ တင်ပါး၊ ရင်ဘတ်၊ လက်မောင်း၊ တံတောင်ဆစ်၊ ပခုံး၊ ဦးခေါင်း။

သူသည် အင့်ခနဲ ညည်းကာ မျက်စိကို ဖွင့်ကြည့်သည် ။ လင်းထိန်သော အလင်းရောင်သည် စူးခနဲ ဝင်လာသည် ။ မျက်လုံးကို ကြာကြာဖွင့်ကြည့်၍ မရ။ သူ့မျက်ခွံကြောများက တင်းနေသည် ။ စူးရှလွန်းသော အလင်းရောင်ကြောင့် သူ့မျက်လုံးများ သည် အလိုလို

ပြန်မှီ တ်သွားကြသည် ။

သူ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲတွင် ခွန်အားဆို၍ တစ်စက်မျှမရှိတော့ဟု သူထင်သည် ။ သူ့နားထဲတွင် ဆူညံသောအသံများကို ကြားရသလိုလိုလည်း ထင်သည် ။ သို့ရာတွင် မည်သည့် အသံများ ဆိုသည် ကိုမသိ။ စက်ခုတ်သံလော၊ မိုးသက်မုန်တိုင်း ပြင်းစွာ တိုက်ခတ်သံလော၊ လှိုင်းပုတ်သံလော၊ အထောင်အသောင်းသော ကျည်ဆန်တို့ ပေါက်ကွဲနေသံလော။ မည်သည့် အသံမှန်း သူခွဲခြား၍ မရ။

သူ့နားများ ထဲက လေတဟူးဟူး ထွက်နေသည် ။ မြေအကောင်ပေါင်း များ စွာတို့ အနီးတွင် ကပ်၍ တွန်နေကြသည့် နှယ် နားထဲတွင် တရွီရွီ မြည်နေသည် ။

မည်သည့် နေရာသို့ ရောက်နေသနည်း။

သူသည် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစား၍ ဦးနှောက်ကို အလုပ်လုပ်ခိုင်း၏ ။ သို့ရာတွင် သူ၏ ဦးနှောက်သည် ပုံမှန် အလုပ်မလုပ်တော့။ ကျန်းမာသန်စွမ်းသူတစ်ဦး၏ ဦးနှောက်သည် တစ်ခုခုပေါ်တွင် ကျရောက်နေသော အာရုံကို အခြားအရာဝတ္ထု တစ်ခုဆီသို့ ရောက်အောင် ဒက်ခနဲ ပို့ဆောင်ပေးနိုင်စွမ်း ရှိ၏။ ရှည်ဝေးသော အတိတ် တွင် ကျက်စားလျက်ရှိရာမှ မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန် ဘဝသို့ ပြောင်းသွားအောင် အာရုံကို စေခိုင်းနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ အတိတ်ဆီသို့လည်း ချက်ချင်း ပြန်ပြောင်း တွေး တောနိုင်စွမ်း ရှိ၏။ ယခု သူ့တွင် မူကား အတိတ်ကို တွေးတောနိုင်စွမ်းလည်း မရှိ။ မျက်မှောက်ကို တွေးတောနိုင်စွမ်းလည်း မရှိ။ နေရာဌာနကိုလည်း သိနိုင်စွမ်းမရှိ။

တစ်ခုတော့ ရှိသည် ။ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး နာကျင်နေမှန်းကိုတော့ သူသိသည် ။ ကိုက်ခဲနေမှန်းကိုတော့ သိသည် ။ အလွန်အမင်း မောပန်းနွမ်းဟိုက်နေမှန်းကိုတော့ သိသည် ။ ထို့ထက် သူဘာမျှပို၍ မသိ။ စဉ်းစား၍ မရ။

သည် နေရာ၌ သူမည်မျှကြာကြာ မေ့မြောနေခဲ့ပြီနည်း။ သူမေ့မြောလဲကျနေစဉ် အတွင်း၌ စကြဝဠာ၏ နာရီကြီးဟု ဆိုကြသော နေမင်းကြီးသည် ဘယ်နှကြိမ်ထွက်၍ ဘယ်နှကြိမ် ဝင်ပြီနည်း။ ဤသည် ကို သူမသိ။

သူ့မှတ်ဉာဏ်၌ နေရာအမှတ်အသား ပျောက်နေသည် ။ ကမ္ဘာမြေကြီး၏ မည်သည့် အစိတ်အပိုင်းတွင် သူရောက်နေသနည်း။

မြောက်ဘက်ခြမ်းလား၊ တောင်ဘက်ခြမ်းလား၊ အရှေ့ဘက်ခြမ်းလား၊ အနောက်ဘက်ခြမ်းလား သူ မသိ။

သူ့ အ သိ ၌ အချိန်လမ်းကြောင်း ပျောက်နေသည် ။ မည်သည့် နှစ်နည်း။ မည်သည့် လနည်း။ မည်သည့် ရက်နည်း။ မည်သည့် နာရီ၊ မည်သည့် မိနစ်၊ မည်သည့် စက္ကန့်နည်း။ သူမသိ။

သူ့ တစ်ကိုယ်လုံး နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းကိုတော့ သူသိသည် ။

ထို့ကြောင့် သူသည် မူးဝေလျက် ရှိရာမှ နာကျင်ကိုက်ခဲသော ဝေဒနာဆီသို့ သူ့အာရုံကို ကြိုးစား၍ ပို့ဆောင်ပေးသည် ။ ဘာကိုမျှ စဉ်းစား၍ မရတော့သည့် အတူတူ ခံစားနေရသော ဝေဒနာဆီသို့ အာရုံကို ပို့ဆောင်ပေးခြင်းက အနည်းဆုံး စိတ်သက်သာမှုကို ရကောင်းရလိမ့်မည်ဟု သူ ထင်သည် ။

ဝိပဿနာ ကျင့်စဉ်များ ၌ ထိလျှင်ထိသည် ဟု သိ၊ သိလျှင် သိသည်

ဟု မှတ်၊ ဤနည်းဖြင့် ဉာဏ်စဉ် ဆယ်ပါးကို လိုက်ကြသည် ဟု သူ ကြားဖူးဖတ်ဖူး၏။ အသက်ရှူလျှင် ရှူသည် ဟု မှတ်၊ ထွက်သက်လေကို ထုတ်လျှင် ထုတ်သည် ဟု သိ စသဖြင့် ဝေဒနာကို ဝိပဿနာ တင်ကြသည် ။ သမထတရား ပွားများကြသည် ။ သို့ဖြင့် သုဘဒယဉာဏ်၊ ဘာဝနာမယဉာဏ်၊ ဥတယေဉာဏ်စသည် တို့ ကို ရကြသည် ဟု သူ ကြားဖူးသည် ။

ဝိပဿနာ အလုပ်သည် ဖြစ်၊ ပျက် သဘောကို သတိဖြင့် ထိန်း၍ တည့်တည့်ရှုရသော အလုပ်ဖြစ်သည် ။ ဤနည်းဖြင့် မိမိ၏ အတ္တကို ပယ်ခွာရန် ကြိုးစားရသည် ဟု သူ ဖတ်ဖူးသည် ။

ကိုနန္ဒာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ မိဘများ မှ ပေါက်ဖွားလာသည် မှန်သော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်။ သူ့ထက် တုနိုင်း၍ မရအောင် ဉာဏ်ကြီးသော ဂေါတမဗုဒ္ဓ၊ ယေရှုခရစ်၊ မိုဟာမက် စသည့် ဘုရားအဆူဆူတို့ ကို သူ မာန်လျှော့ရိုကျိုးသည် မှန်သော်လည်း ၎င်းတို့ ၏ အဆုံးအမ၌ တည်သူမဟုတ်။ မည်သည့် ဘာသာတရားကိုမျှ သူမကိုးကွယ်။

သို့ရာတွင် အရေးကြုံလာသော ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမသည် သူ့ဦးနှောက်ထဲသို့ အလိုလို ဝင်ရောက်လာ၏။ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်လိုသော စေတနာကြောင့် မဟုတ်။ သူ့ကိုယ်မှ နာကျင်ကိုက်ခဲနေသော ဝေဒနာကို မေ့ပျောက်ရန် နှလုံးသွင်းကြည့်ခြင်းသာ ဖြစ်သည် ။

ကိုနန္ဒာသည် ဗုဒ္ဓ၏ ဝိပဿနာ ကျင့်စဉ်က ညွှန်ပြသည့် အတိုင်း ပစ္စုပ္ပန်ဟု တည့်တည့်ရှုသည် ။

တဆစ်ဆစ် ကိုက်ခဲလျက်ရှိသော ခေါင်းက ဝေဒနာကို သတိပြုသည်

။ ဤတွင် တစ်ကိုယ်လုံး စပ်ဖျဉ်းဖျဉ်း ဖြစ်နေသော ဝေဒနာကို ခံစားမိသဖြင့် ထိုဝေဒနာကို အာရုံပြုပြန်သည် ။ ထိုသို့အာရုံပြုဆဲ ခါးနှင့် ခြေထောက်မှ ဝေဒနာများ က သူ့ကိုလာ၍ တိုက်ခိုက်ကြပြန်သည် ။ ထိုအခါ ကိုနန္ဒာသည် ထိုဝေဒနာများ ဆီသို့ အာရုံပြောင်းပြန်သည် ။

သို့ရာတွင် ကြာကြာအာရုံပြောင်း၍ မရ။ သူ၏ ဦးနှောက်သည် ကောင်းစွာ အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့။ ခေါင်းက မူးဝေလာသည် ။ မှ ဝတ်ထားသော မျက်လုံးများ ထဲတွင် အစိမ်း၊ အနီ၊ အပြာ၊ အဝါ အရောင်တွေ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်နေကြသည် ။

ကိုနန္ဒာသည် နောက်တစ်ကြိမ် မေ့မြောသွားသည် ။ သူ၏ ခေါင်းသည် ဘေးသို့ စောင်းကျသွားသည် ။ ဤသို့ဖြင့် ကိုနန္ဒာ မေ့မြောသွားသည် မှာ မည်မျှကြသည် မသိ။ မည်မျှ ကြာသည် မသိ။

* * *